

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 czerwca 2014 r.

Sąd Rejonowy w Suwałkach IV. Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Alicja Wiśniewska
Protokolant:	sekr. sądowy Agnieszka Krysiuk

po rozpoznaniu w dniu 30 czerwca 2014 r. w Suwałkach na rozprawie

sprawy z powództwa J. B. (1)

przeciwko K. S.

o ustalenie wypadku przy pracy

powództwo oddała.

UZASADNIENIE

Powód J. B. (1) w pozwie wniesionym przeciwko K. S. domagał się ustalenia, że śmierć jego syna J. B. (2) w dniu 27 sierpnia 2013r. nastąpiła na skutek wypadku przy pracy.

Argumentował, iż nie zgadza się z ustaleniami pozwanego pracodawcy, iż zgon jego syna nastąpił na skutek przyczyn naturalnych. Twierdził, iż nagłe pogorszenie stanu zdrowia poszkodowanego nie nastąpiło z powodu ukrytych chorób lecz z przyczyn zewnętrznych – nowymi uwarunkowaniami pracy kierowcy związanymi z długimi przejazdami w ponadtygodniowym przedziale czasowym i koniecznością przestawienia się na nową rytmikę pracy i wypoczynku. Zdaniem powoda musiało nastąpić nagłe zmęczenie poszkodowanego być może z powodu dwudobowej bezsenności i zmęczenia.

Pozwany K. S. wniósł o oddalenie powództwa. Wskazał, iż zespół powypadkowy ustalający okoliczności i przyczyny zgonu J. B. (2) dokonał oceny zdarzenia w oparciu o dokumentację medyczną dostarczoną przez J. B. (1). Ujawnione okoliczność nie dały podstaw do uznania zdarzenia za wypadek przy pracy.

Sąd ustalił, co następuje:

J. B. (2) w dniu 20 sierpnia 2013r. rozpoczął pracę u K. S. prowadzącego działalność gospodarczą w przedmiocie transportu ciężarowego, na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony (dowód: umowa o pracę k.2 części B akt osobowych J. B. (2) , wyjaśnienia pozwanego k.19v).

Podejmując zatrudnienie J. B. (2) przedłożył pracodawcy zaświadczenie lekarskie potwierdzające, iż jest on zdolny do pracy na stanowisku kierowcy kategorii CE, z ustalonym terminem następnego badania na dzień 07.04.2018r., orzeczenie psychologiczne stwierdzające brak przeciwwskazań psychologicznych do wykonywania

pracy na stanowisku kierowcy jak również świadectwo kwalifikacji zawodowej. Podejmując pracę u K. S. miał doświadczenie w pracy kierowcy samochodu ciężarowego, wcześniej pracował u innych pracodawców (dowód: świadectwo kwalifikacji k.5A, zaświadczenie lekarskie k.7A oraz orzeczenie psychologiczne k.6A akt osobowych J. B. (2), wyjaśnienia powoda k.19, wyjaśnienia pozwanego k.19v, zeznania świadka E. B. k.53v).

W dniu 20 sierpnia 2013r. o godz. 3.00 J. B. (2) wyjechał w trasę samochodem ciężarowym z S. do L. w celu załadunku towaru dla I.. Z ładunkiem mebli przeznaczonych dla odbiorcy w Anglii wyjechał z L. do Anglii. W dniu 23 sierpnia 2013r. ładunek został rozładowany w Anglii. W drodze powrotnej, w dniu 24 sierpnia 2014r. kierowca zatrzymał się na parkingu w C. (Francja) i odpoczywał oczekując na kolejny załadunek, który miał nastąpić w dniu 26 sierpnia 2013r. W dniu 26 sierpnia 2013r. J. B. (2) ponownie wyruszył w trasę. Około godz. 13.40 na trasie pomiędzy G. a A. pojazd, którym się poruszał został unieruchomiony. W dniu 27 sierpnia 2013r. na skutek interwencji pracodawcy, który śledził drogę J. B. (2) za pomocą systemu (...), został on znaleziony martwy przez belgijskich funkcjonariuszy policji. Lekarz, który przybył na miejsce zdarzenia stwierdził, iż zgon J. B. (2) nastąpił z przyczyn naturalnych (dowód: protokół ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy wraz ze zgłoszeniem o zgodnie osoby powyżej 1 roku życia).

Czas pracy J. B. (2) w okresie od 20 sierpnia 2013r do 26 sierpnia 2013r. przedstawiał się następująco:

- 20.08.2013r. - 8,19 godz. jazdy, 15,51 godz. odpoczynku;
- 21.08.2013r. - 8,00 godz. jazdy, 16,00 godz. odpoczynku;
- 22.08.2013r. - 8,12 godz. jazdy, 15,48 godz. odpoczynku;
- 23.08.2013r. - 8,28 godz. jazdy, 15,32 godz. odpoczynku
- 24.08.2013r. - 0 godzin jazdy, odpoczynek;
- 25.08.2013r. - 0 godzin jazdy, odpoczynek;
- 26.08.2013r. - 3,03, godziny jazdy, 20,57 godzin odpoczynku (dowód: odczyt z tarcz tachografu w opinii biegłego z zakresu mechaniki pojazdowej i ruchu drogowego z dnia 31.01.2014r. k.62-75).

J. B. (2) nie leczył się u żadnego lekarza specjalisty. W dniu 27 czerwca 2008r. odbył wizytę w Przychodni (...), podczas której stwierdzono, iż pacjent około 3 lat temu był na oddziale odwykowym i od tego czasu nadal spożywał alkoholu, okresowo miał ciągi alkoholowe, ostatnio przez 5 dni wymioty i bole brzucha, rozpoznano uzależnienie od alkoholu i wydano skierowanie na oddział odwykowy. Nie skarżył się na stan zdrowia. Miał nadwagę i palił papierosy (dowód: dokumentacja medyczna k.59, zeznania świadków: M. I. k.20, E. B. k.53v).

W wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego pracodawca K. S. sporządził protokół ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy, w którym odmówił uznania zdarzenia z dnia 27 sierpnia 2013r. za wypadek przy pracy. Stwierdził, że śmierć J. B. (2) nastąpiła z przyczyn naturalnych. Przystępując do pracy pracownik miał aktualne badania lekarskie potwierdzające brak przeciwwskazań do pracy na stanowisku kierowcy. Natomiast z przebiegu trasy wynika, iż stosował normy czasu pracy i odpoczynku w czasie wykonywanych obowiązków (dowód: protokół ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy z dnia 9 września 2013r.).

J. B. (1) wniósł zastrzeżenia do protokołu ustaleń okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy, kwestionując ustalenia zespołu powypadkowego i domagając się uznania zdarzenia z 27 sierpnia 2013r. za wypadek przy pracy (k.6-8).

Sąd zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie powód domagał się ustalenia, iż zgon jego syna J. B. (3) w dniu 27 sierpnia 2013r. nastąpił na skutek wypadku przy pracy.

Tak sformułowane powództwo należy niewątpliwie do kategorii powództw o ustalenie, którego podstawę stanowi art. 189 k.p.c.

Zgodnie z art. 189 k.p.c. powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. W wypadku zatem wystąpienia z żądaniem znajdującym oparcie w przywołanym przepisie podstawową kwestią podlegającą rozstrzygnięciu Sądu jest istnienie interesu prawnego po stronie zgłaszającego żądanie. Dopiero ustalenie, iż interes taki zachodzi uzasadnia dokonanie dalszej merytorycznej oceny zgłoszonego roszczenia.

Zauważyć w tym miejscu należy, że przez "interes prawny" w znaczeniu art. 189 k.p.c. rozumieć należy istniejącą potrzebę uzyskania korzyści w sferze prawnej czy też, inaczej rzecz ujmując, potrzebę uzyskania wyroku odpowiedniej treści, wywołaną rzeczywistym naruszeniem albo zagrożeniem określonej sfery prawnej. Udzielenie ochrony przez sąd następuje tylko wówczas, gdy po stronie podmiotu ochrony tej żądającego, interes prawny w jej uzyskaniu rzeczywiście zachodzi (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 08 maja 2000r., (V CKN 29/00), opubl. w zbiorze orzecznictwa LEX nr 52427). Interes prawny, o którym mowa w art. 189 k.p.c., nie może być przy tym rozumiany subiektywnie, tj. według odczucia powoda, ale obiektywnie, tj. na podstawie rozumnej oceny sytuacji, w której powód występuje z tego rodzaju powództwem. Interes prawny powoda musi być ponadto zgodny z prawem i zasadami współżycia społecznego, jak również z celem, któremu służy art. 189 k.p.c. (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 28 listopada 2002 r., (II CKN 1047/00), opubl. w zbiorze orzecznictwa LEX nr 75344).

W okolicznościach sprawy niniejszej istnienie po stronie powoda interesu prawnego w dochodzeniu zgłoszonego żądania uznał Sąd za niewątpliwie. Pozwany nie uznał zdarzenia z dnia 27 sierpnia 2013r. za śmiertelny wypadek przy pracy czemu dał wyraz w protokole ustalenie okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy, jak również w odpowiedzi na pozew. Natomiast ewentualne ustalenie zaistnienia wypadku przy pracy umożliwi powodowi jako członkowi rodziny zmarłego dochodzenia świadczeń z ubezpieczenia wypadkowego.

Kodeks pracy nie definiuje wypadku przy pracy, a jedynie w art. 234 wskazuje jakie działania zobowiązany jest podjąć pracodawca w razie zaistnienia wypadku przy pracy. Definicję wypadku przy pracy dla celów ubezpieczeniowych podaje natomiast ustawa z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 2002r., nr 199, poz. 1673). Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy wypadkowej za wypadek przy pracy można uznać jedynie nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych.

J. B. (1) w swoim pozwie podważał ustalenia pozwanego co do przyczyn zgonu jego syna wskazując, iż zgon był wywołany zmęczeniem, obciążeniem pracą, stresem oraz potrzebą przystosowania się do nowej rytmiki pracy i wypoczynku. Tymczasem analiza dokumentów zgromadzonych w sprawie oraz zeznań przesłuchanych świadków nie daje podstaw do zmiany ustaleń pozwanego, co do przyczyny zgonu J. B. (3) i przyjęcia, iż do zdarzenia doszło na skutek przyczyny zewnętrznej.

W pierwszej kolejności należy stwierdzić, w świetle opinii biegłych z zakresu kardiologii J. H. i medycyny pracy D. M., iż J. B. (3) nie był osobą zdrową. Bezpośrednią przyczyną jego śmierci było bowiem schorzenie samoistne – ostra niewydolność krążeniowo – oddechowa. Pomimo, że poszkodowany jak twierdził jego ojciec i żona nie leczył się i nie uskarżał się na stan zdrowia, to biegli sądowi w oparciu o dokumentację medyczną z poradni rodzinnej wskazali, że poszkodowany cierpiał na zespół zależności od alkoholu. Wobec nie przeprowadzenia sekcji zwłok biegli nie byli w stanie wskazać czy ostrą niewydolność krążenia wywołał zawał serca i czy był efektem długotrwałego procesu miażdżycowego czy też efektem zakrzepu w zdrowym naczyniu (opinia k.105-107).

Oceniając opinię biegłych Sąd miał na uwadze ugruntowany w orzecznictwie pogląd, iż występowanie u pracownika schorzenia samoistnego jako głównej siły sprawczej śmierci nie wyklucza uznania zdarzenia za wypadek przy pracy, jeżeli w środowisku pracy zaistniały czynniki przyspieszające bądź pogłębiające proces chorobowy. Jak wynika z treści

opinii, biegli dokonując ustaleń w sprawie mieli na uwadze charakter pracy wykonywanej przez poszkodowanego jak również czas pracy i odpoczynku. Biegli nie stwierdzili aby dowody zgromadzone w sprawie dały podstawy do postawienia tezy o związku wypadku ze stresem czy zmęczeniem w pracy. W tych okolicznościach, przy rozpoznaniu u poszkodowanego zespołu zależności alkoholowej, treści wpisu lekarza, który stwierdził zgon z przyczyn naturalnych, biegli stwierdzili iż zgon nastąpił z powodu ostrej niewydolności krążeniowo – oddechowej.

Zdaniem Sądu opinia biegłych z zakresu kardiologii i medycyny pracy została sporządzona w sposób rzetelny i profesjonalny, z uwzględnieniem dokumentacji zgromadzonej w sprawie, zasad doświadczenia zawodowego i prowadzonej praktyki, w związku z czym stanowi miarodajny dowód dla ustalenia przyczyn zdarzenia z dnia 27 sierpnia 2013r. Biegli wyczerpująco odpowiedzieli na pytania Sądu i stanowisko swoje szczegółowo uzasadnili. Ustalenia biegłych co do braku czynnika zewnętrznego, który przyczynił się do zdarzenia z dnia 27 sierpnia 2013r. korespondują z materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie w postaci historii choroby poszkodowanego oraz potwierdzenia zgonu. Sąd nie znalazł podstaw do uwzględnienia zarzutów powoda do opinii biegłych albowiem stanowią one jedynie polemikę nie popartą jakimikolwiek dowodami. Powód w swoich zastrzeżeniach cytuje fragmenty opinii doktryny jak i orzecznictwa, które nie mają zastosowania w niniejszej sprawie albowiem nie udowodnił on, iż na organizm jego syna, ewentualnie dotknięty schorzeniem samoistnym, zadziałała przyczyna zewnętrzna, która chociażby przyczyniła się do zgonu.

Jak chodzi o przepracowanie i ewentualny stres, który miał towarzyszyć J. B. (2) w pracy to okoliczności tej nie potwierdził żaden dowód przeprowadzony w sprawie. Wręcz przeciwnie, dokumentacja przedstawiona przez pozwanego wskazuje, iż nie miało to miejsca. Analiza czasu pracy J. B. (2) nie wskazuje bowiem na przekroczenie norm czasu pracy kierowcy. Z zapisu na tarczach tachografu wynika, iż poszkodowany nie przekraczał limitów kierowania samochodem, w dniach 20-23 sierpnia 2013r. kierował on pojazdem po około 8 godzin, natomiast przed ponownym wyruszeniem w trasę w dniu 26 sierpnia 2013r. korzystał z 45 godzin odpoczynku.

Nie sposób zgodzić się również z twierdzeniami powoda, iż zgon jego syna nastąpił na skutek stresu wywołanego potrzebą przystosowania się do rytmiki pracy i wypoczynku. Owszem przesłuchany w sprawie świadek M. I. (k.20) wskazał, iż poszkodowany dzwoniąc do niego z trasy twierdził, że wszystko jest w porządku, ale jest zmęczony z uwagi na pauzy. Zdaniem Sądu nie pozwala to jednak na przyjęcie, iż w czasie pauz, poszkodowany wcale nie odpoczywał i to permanentne zmęczenie doprowadziło do zgonu. Takiego założenia nie sposób przyjąć chociażby ze względu na czas, w którym poszkodowany był w trasie - poruszał się samochodem przez 4 dni (z odpowiednimi przerwami) a następnie korzystał z długotrwałego ciągłego odpoczynku. Podkreślenia wymaga również, na co wskazywały strony procesu oraz przesłuchana w charakterze świadka żona J. B. (2), iż praca u pozwanego nie była jego pierwszą pracą w charakterze kierowcy samochodu ciężarowego. Już wcześniej pracował na rzecz innych pracodawców, a jak twierdził pozwany, technika jazdy, wskazywała że ma doświadczenie zawodowe.

W tej sytuacji trudno mówić o nadmiernym zmęczeniu, pozbawieniu prawa do odpoczynku czy też stresie skutkującym zgonem.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, przy braku dowodów potwierdzających, iż do zgonu J. B. (2) przyczynił się czynnik zewnętrzny, iż przyczyną jego zgonu była ostra niewydolność krążeniowo – oddechowa. Skoro zatem zdarzenie z dnia 27 sierpnia 2013r. nie spełniało jednej z przesłanek warunkującej uznanie zdarzenia za wypadek przy pracy – brak przyczyny zewnętrznej – Sąd orzekł o oddaleniu powództwa.

SSR Alicja Wiśniewska